

Maria Piasecka

"Ciemne drogi szaleństwa", Alina Kowalczykowa, Kraków 1978 : [recenzja]

Biuletyn Polonistyczny 22/1 (71), 193

1979

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

/II/ KOWALCZYKOWA Alina: Ciemne drogi szaleństwa. Kraków 1978, WL, B-ka Romantyczna, ss. 316, zł 50,-

Autorka podkreśla zbieżność tez współczesnych przedstawicieli nauk społecznych z obrazem szaleństwa pozostawionym w literaturze pięknej polskiego romantyzmu. Szalony bohater romantyczny nie odrzuca istniejącego porządku świata, lecz potrafi przejrzeć świat do dna – stąd spór takich ludzi z własną epoką i historią. Kreacje bohaterów romantycznych mają motywację polityczną: na ówczesnej mapie Europy nie było Polski, świat jawił się jako twór anormalny. W myśli wielkich romantyków szaleństwo nie jest tą samą jakością: Krasiński mówi o historii, która oszalała, Słowacki – o ludzkim heroicznym szaleństwie, które jest tej historii jedyną i konieczną siłą napędową. Antologia na końcu książki ukazuje złożony i bogaty obraz literacki szaleństwa, jaki funkcjonował w świadomości epoki.

BP/71/47

Mm. P.

/II/ KOWALCZYKOWA Alina: Programy i spory literackie w dwudziestoleciu 1918-1939. Warszawa 1978, Oss., ss. 300, zł 70,-

Książka ma charakter przyczynku do zagadnień życia kulturalnego (literackiego) w okresie niepodległości (1918-1939). Autorka omawia sposoby funkcjonowania w kulturze literackiej okresu wiodących grup literackich. Interpretuje ich programy i manifesty, rzeczywiste i ukryte odniesienia do dziedzictwa literackiego i tradycji kulturalnej; analizuje założenia ideowo-artystyczne niektórych czasopism i przedstawia znamienne dyskusje i polemiki prowadzone na ich łamach. Dystans badacza epoki spleta się w tej książce z próbą własnych ocen autorki.

BP/71/48

J. B.